

นโยบายและการสนับสนุนของ สภาการพยาบาลในการส่งเสริมการเลี้ยงลูก ด้วยนมแม่

รองศาสตราจารย์ ดร. สุจิตรา เหลืองอมรเลิศ
อุปนายกสภาการพยาบาลคนที่ 1
2 กันยายน 2558

สภาการพยาบาล

- ◎ สภาการพยาบาลเป็นองค์กรวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ที่เป็นนิติบุคคล มีวัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ พ.ศ. 2528 และแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2540
- ◎ ความหมาย วิชาชีพพยาบาลและการผดุงครรภ์และขอบเขตของการปฏิบัติหน้าที่การพยาบาลและการผดุงครรภ์

วัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่

- 1.ควบคุมการประกอบวิชาชีพการพยาบาล การผดุงครรภ์ให้ถูกต้องตามจริยธรรมแห่งวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์
- 2.ส่งเสริมการศึกษา การบริการ การวิจัย และความก้าวหน้าในวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์
- 3.ช่วยเหลือ แนะนำ เผยแพร่ และให้การศึกษแก่ประชาชนและองค์กรอื่นในเรื่องที่เกี่ยวกับการพยาบาล การผดุงครรภ์ และการสาธารณสุข
- 4.ให้คำปรึกษา หรือข้อเสนอแนะต่อรัฐบาลเกี่ยวกับปัญหาการพยาบาล การผดุงครรภ์ และการสาธารณสุข

สภาการพยาบาลกับคุณภาพและความปลอดภัย

◎ กำหนดนโยบายส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ ได้ดังนี้

1. ความต้องการกำลังคนที่มีคุณภาพ: ที่เข้าถึงได้ ตรงความต้องการ ทั้งในปัจจุบันและในระยะยาว (นโยบายด้านสุขภาพ ระบบการบริการสาธารณสุข นโยบายด้านเศรษฐกิจ Medical hub, ASEAN -MRA, และอื่น ๆ)

สภากาการพยาบาลกับคุณภาพและความปลอดภัย

2. ความต้องการรูปแบบบริการพยาบาลใหม่ ๆ และสมรรถนะผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์
3. รูปแบบทีมการพยาบาลที่เหมาะสมในแต่ละระดับบริการสุขภาพ

การผลิตพยาบาลไทย

- ◎ ปัจจุบันมีสถาบันการศึกษาพยาบาลที่ได้รับการรับรองจากสภาการพยาบาล 85 แห่ง สังกัด สกอ รัฐ 26 แห่ง และเอกชน 21 แห่ง สังกัดกระทรวงกลาโหม 3 แห่ง สังกัดกระทรวงสาธารณสุข 29 แห่ง สำนักงานตำรวจแห่งชาติ 1 แห่ง สังกัดกทม. 1 แห่ง
- ◎ ผลิตพยาบาลระดับปริญญาตรีปีละ 8-9000 คน
- ◎ มีนักศึกษาพยาบาลอยู่ในระบบการศึกษาปีละ 32000+ คน

การผลิตพยาบาลไทย

- ◎ ปัจจุบันมีพยาบาลวิชาชีพที่ขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพจากสภาการพยาบาล ประมาณ 180,000 คน (1: 380 แต่ที่ปฏิบัติงานวิชาชีพมีร้อยละ 80 โดยประมาณ)

สภาการพยาบาล: การส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่

- ◎ พยาบาลวิชาชีพในระดับปริญญาตรีมีสมรรถนะการพยาบาลและการผดุงครรภ์ทุกคน
- ◎ พยาบาลวิชาชีพเป็นกำลังหลักในการส่งเสริมสนับสนุนการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ นับเป็นบทบาทอิสระที่เด่นชัดของผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ ที่สามารถปฏิบัติได้ในทุกโอกาสที่เหมาะสม
- ◎ การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ เป็นแนวทางการส่งเสริมสุขภาพป้องกันโรคและยังเป็นการเสริมสร้างสายใยรักระหว่างแม่ลูกครอบครัว การพัฒนาคุณภาพเด็กไทย อนาคตของชาติ

สมรรถนะพยาบาลวิชาชีพด้าน การพยาบาลครอบครัวและการผดุงครรภ์

4. ความรู้ความสามารถด้านการพยาบาลครอบครัวและการผดุงครรภ์

มีความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีครอบครัว การเปลี่ยนแปลงทางสรีระ จิตสังคม ของหญิงในระยะตั้งครรภ์ ระยะคลอด ระยะหลังคลอด สามารถรับฝากครรภ์ คัดกรองภาวะเสี่ยง ทำคลอดปกติ ให้การพยาบาลมารดา ทารก และครอบครัวในระยะหลังคลอด ส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ และให้บริการวางแผนครอบครัวได้

- 4.1 ใช้กระบวนการพยาบาลในการดูแลหญิงและครอบครัว ในระยะตั้งครรภ์ ระยะคลอด หลังคลอด และทารก แรกเกิด ทั้งในภาวะปกติ ภาวะเสี่ยง และภาวะแทรกซ้อน ให้เหมาะสมกับภาวะสุขภาพ ตามบริบทของผู้ใช้บริการและครอบครัว โดยประยุกต์ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ได้อย่างเหมาะสม
- 4.2 รับฝากครรภ์ คัดกรองภาวะเสี่ยง ภาวะแทรกซ้อน และส่งต่อได้อย่างเหมาะสม
- 4.3 ทำคลอดปกติได้ รู้วิธีการตัดและซ่อมแซมฝีเย็บ
- 4.4 ส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 4.5 ช่วยเหลือแพทย์ในการทำสูติศาสตร์หัตถการ
- 4.6 ให้บริการวางแผนครอบครัวตามขอบเขตวิชาชีพ
- 4.7 สอน แนะนำ ให้คำปรึกษา เรื่องการมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัย การเตรียมความพร้อมในการมีครอบครัว การเตรียมตัวเป็นบิดามารดา การเตรียมตัวเพื่อการคลอด และการปฏิบัติตนในทุก ระยะของการตั้งครรภ์และการคลอด การดูแลทารกแรกเกิด
- 4.8 สร้างเสริมสัมพันธภาพระหว่างบิดา มารดา ทารก และครอบครัวในระยะตั้งครรภ์ ระยะคลอด และระยะหลังคลอด

การศึกษาต่อเนื่อง

- ◎ การอบรมระยะสั้น การส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ สภากาฬนาครรับรองและให้หน่วยคะแนนการศึกษาต่อเนื่อง
- ◎ การศึกษาด้วยตนเองจากบทความวิชาการการศึกษาต่อเนื่องเรื่อง การส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่
พยาบาลต้องลงทะเบียนศึกษาด้วยตนเองและสอบวัดความรู้รับหน่วยคะแนนการศึกษาต่อเนื่อง(1 กย. 2557 – 30 กย. 2558)
มีพยาบาลวิชาชีพ ลงทะเบียน แล้ว ถึง 15,890 คน ณ.เดือน สด.

การศึกษาต่อเนื่อง

- ◎ การพัฒนาต่อเนื่องสูงขึ้นเป็นพยาบาลวิชาชีพเฉพาะทาง เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพเป็น ผู้ชำนาญการพยาบาลเฉพาะด้าน ตามหลักสูตรอบรมที่สภาฯ กำหนด
- ◎ การพัฒนาสมรรถนะสูงขึ้นเป็นพยาบาลวิชาชีพเชี่ยวชาญ การ พยาบาลเฉพาะสาขา (APN) สอบขึ้นทะเบียนรับวุฒิบัตร ตามเกณฑ์ที่สภาการพยาบาลกำหนด
- ◎ การพัฒนาศักยภาพอาจารย์พยาบาล

การศึกษาระดับปริญญาโท/เอก และสอบรับวุฒิมัธยมศึกษาผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง

- ◎ สาขาการพยาบาลครอบครัว
- ◎ สาขาการพยาบาลมารดา-ทารก
- ◎ สาขาการผดุงครรภ์
- ◎ การฝึกอบรม **Advanced Practice Nurse** เพื่อ
สอบรับวุฒิมัธยมศึกษาการพยาบาลเฉพาะสาขา

การพัฒนางานวิจัยด้านการส่งเสริม การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่

- ◎ โปรแกรมส่งเสริมการรับรู้ความสามารถของมารดา ร่วมกับการสนับสนุนของสามีต่อการปฏิบัติการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่. (ญานิตา เกื้อนเจริญ. 2550) การสนับสนุนของสามีในการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ในระยะ 6 เดือนแรก (ศิริวรรณ ทุมเชื้อ, และคณะ 2555)
- ◎ โปรแกรมส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่โดยการสนับสนุนของครอบครัว (ศิริวรรณ ทุมเชื้อและอัญญา ปลอดภัย 2558)
- ◎ การพัฒนาบริการการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างยั่งยืน (จินตนา บุญจันทร์, และคณะ 2554)

สรุป

**นโยบายส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพการพยาบาลและการผดุง
ครรภ์**

- ◎ **นโยบายส่งเสริมความรู้ความสามารถของพยาบาลผดุง
ครรภ์อย่างต่อเนื่อง ด้านการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่
เพื่อให้สามารถนำไปปฏิบัติที่ช่วยให้ประเทศมีอัตราการเลี้ยง
ลูกด้วยนมแม่เพิ่มขึ้น**

สวัสดีและขอบคุณ